

денъ ножъ надъ запаленъ свѣщъ, за малко щемъ видимъ по лице-то на ножа да ся набере чистъ черенъ въглеродъ (сажды).

Діамантъ ся употрѣблява за украшеніе и за рѣзаніе твърды тѣла (стъкла, стоманъ); отъ графитъ ся правятъ плочи за писаніе и за къщный покрывъ. Най-употрѣбителенъ е въгленъ-тъ. Съ него си служатъ всички занаятчи, кои-то работятъ съ огънь: при това въглеродъ-тъ по шупливинъ-тъ си служи за да суши газове-тъ, и да чисти въздуха. Употрѣбява ся още и стлчченъ на прахъ въгленъ за да чисти течны-тъ тѣла отъ смрадъ и не чистотъ, и да гы бѣли: защо-то въгленъ-тъ попива и задържа у себе всичко друго, а пропуска само чистъ течность.

На това свойство на въглена ся основава употребеніе-то му за цѣденіе. Съ него нечиста вода отъ мѣтны кладенцы и извори може да ся прѣчисти, та да ся употрѣби за піеніе и за вареніе.

28. Въглеродъ-тъ ся съединява съ кислорода, та прави **ВЪГЛЕКЫСЛОТЪ** (CO_2) и **ВЪГЛЕРОДЕНЪ ОКЫСЪ** (CO).

Въглеродный окисъ вѣтрѣ изъ въглища и изъ други органически тѣла, кои-то горятъ; той е първаво течно тѣло и гори съ жълто-синоватъ пламыкъ. Този газъ е твърдъ утровенъ.

Изъвъглища, кои-то не сѣ докрай сгорени, вѣтрѣ въглероденъ окисъ и вмерисва въздуха; за това трѣбува добръ да пазимъ, каквото у мангала въглищата да бѣдѣтъ сгорени, та да е жарава-та червена, а не черна.

Въглекислота вѣтрѣ отъ земъ-тъ по много волканически мѣста, (както близу до Неаполъ), а образува ся еще и кога-то ври сладко вино, или съ други думы, кога-то изъ аморфный шекеръ (у гроз-